MUSIKA KRITIKA

Musika kritika zer ote da?

DEFINIZIOA

Informazio metatzea ezin da izan albumaren, single-aren edo kontzertuaren kritika.
Deiadarrak bezala entzuleari gogoa eman behar dio edo alderantziz abisu bat izan daiteke, ez dezan denborarik gal obra horrekin.
Bistan dena, kritika baten gibelean, pertsona baten emozioak, gustuak, bizipenak badira. Haatik, musika kritikak azalpenak eta argudioak erabili behar ditu zilegitasuna emateko adierazten duen iritziari.

HELBURUAK

1. Entzuleari artista baten entzuteko interesa neurtzeko bidea ematea
2. Entzulearen erreferentzia kulturalak eta artistikoak aberastea
3. Norberaren sentsazioak eta hautemateak aztertzea artistaren xedeekin konparatzeko.

MUSIKA KRITIKA

Metodoa

ENTZUN AITZIN:

Informazioak bildu taldeari edo artistari buruz: Jatorria / Aitzineko albumak / Genero musikala / Diskoaren kontzeptua / Ekoizteko baldintzak, testuingurua...

ENTZUTEAN:

- Adi egon: diskoa bakarrik entzun ezazu eta osoki. Musikan murgildu behar duzu.
- Diskoaren azala edo CDaren liburuxka miatu eta aztertu behar dituzu. Informazio eta irudi anitz aurkituko dituzu euskarri horietan.
- Notak hartu: zure emozioak, hautemateak zuzenean idatz itzazu.

NOTAK HARTZEKO URRATSAK:

KASU: Artistaren hautuak edo xedeak aztertu beharko dituzu: zure konbentzitzea erdietsi duenez adieraz ezazu.

1- Soinuaren kalitatea eta moldaketak
2- Musikarien eta kantariaren estiloa eta teknika
3- Melodien kalitatea, berezitasuna / Erritmo aldaketak / Koplen eta errepiken arteko harremana / Soloak / Pasarte instrumentalak...
4- Giro edo erritmo aldaketaz kantu batetik beste batetara ohartu beharko zara. Kantuen edo musika zatien ordena garrantzitsua da ere bai
5- Hitzen erran-nahia: hiztegia, metaforak, konparaketak... / Hitzen eta musikaren arteko harremanak / Testuen erran-nahia eta beren lotura melodiekin / Kantuen pertsonaiak, narratzaileak eta autoreak identifikatu eta menturazko loturak aurkitu
6- Diskoaren eta CDaren azala eta liburuxka: Grafismoa / Ilustrazioak / Tipografiak / Inpresioa
7- Elementu guzi horien bilakaera (lehen diskotik oraingokoa arte)

ENTZUN ONDOTIK:

- Iritzi orokorra idatzi gako hitzak zerrendatuz
- Kalitateak eta akatsak/itzalak identifikatu
- Zure iritzian ñabardurak egin: maitatu, anitz maitatu edo gorrotatu dituzun elementuak

MUSIKA KRITIKA

Musika kritka baten plano proposamena

>“Ni” edo “Gu” saihestu
> Zure estiloa aurkitu: komikoa, ironikoa, metaforikoa, narratiboa...
> Orainaldian idatzi
> Elkarrizketak saihestu

1. Sarrera

Obra aurkeztu:

- Albumaren edo kantuaren izenburua
- Artistaren edo taldearen izena
- Data
- Genero musikala (aurkezpen interaktiboan azalduak izan zaizkizu)
- Testuingurua (albuma goaitatua zen? Bilakaera bat ote da artistaren ibilbidean? Buzz handia egin du? Eta abar.

2. Obraren deskribapen orokorra

- Albumaren kontzeptua, hautu artistikoak, giroa, gai nagusiak
- Melodiak eta harmoniak : goxoak, bereziak, errepikakorrak... (ikus adjektiboen zerrenda)
- Musika tresnak : Gehien entzuten direnak? Egokiak ote dira? Batzuk soberakinak? Beste batzuk eskas? Musika tresna tradizionalak? Bereziak?
- Ahotsak: Ahots adierazgarria, buru-ahotsa, a capella, bere intonazioa...
- Produkzioa: nahasketaren kalitatea, soinu efektuen hautua

Aholkuak

ZEPOAK
- Musika kritika ezin da izan deskribapen arrunta.
- Alderantziz, emozioak edo iritziak soilik ez dira onargarriak.
- Azkenik, informazio edo jakitate metaketak saihestekoak dira.

FORMULA MAGIKOA
- Kalitatezko musika kritikak elementu zehatzak deskribatu behar ditu, loturak eginez emozioekin edo entzulearen gustuekin eta beharrezko jakitateak pasaraziz!
- Erranaldi luzeegiak saihets itzazu.
- Klixeak edo betiko leloak ahantz itzazu, zure estiloa aukeratzeko!

3. Azterketa eta interpretazioa

- Hitzak : hitzen erran-nahia, hitzen poesia, hitzen engaiamendua...
- Hitzen eta musikaren arteko loturak
- Emozioak eta giroa
- Konparaketa beste obra batzuekin egin dezakezu: lotura artistaren generoarekin, bilakaera aitzineko albumekin, lotura beste artista batzuekin

4. Puntu azkarrak eta itzalak

- Ongi ibiltzen dena: berezitasunak, produkzioa, emozioak, trebezia teknikoa, finezia artistikoa...
- Akatsak, itzalak : luzatzen da, sakontasun eskasa, produkzio ahula, klixe sobera, karikaturazkoa, estilo hantua, zentzu gabekoa...

5. Ondorioa

- Iritzi orokorra
- Albumaren edo obraren jomuga: zein izan daiteke bere publikoa?
- Gomendioa: absolutuki entzutekoa, baztertzekoa edo deskubritzekoa, elementu ezberdinak kontutan hartuz...

MUSIKA KRITIKA

Tresna batzuk

RAP AZPI-GENEROAK: Old school / Boom-bap / Jazz rap / Trap / Mumble rap / Rap rock / Country trap / Gangsta rap / Crunk / Drill / Emo rap / Grime / UK Drill / Rebond / Horrorcore / Latin trap / Conscious hip-hop / Rap Soundcloud / Hyphy / Hip-hop lo-fi / G-funk / Footwork
> Azpi-genero baten definizioa bilatuz, ideiak eta hiztegi egokia aurkituko duzu zure kritikaren eraikitzeko.

ADJEKTIBOA: Genero musikalaren arabera, adjektiboak baikorrak edo ezkorrak izan daitezke (adjektibo batzuk bi zerrendetan aurkitzen ahal dituzu).
BAIKORRAK: hunkigarria, animatua, dinamikoa, testu irrigarria, riff bipila, melodia zoragarria, miresgarria, hunkigarria, teknika harrigarria, pilpiratsua, landua, berritzailea, estetikoa, alaia, liluragarria, lasaia, etorkizun handikoa, zaintsua, kitzikagarria, lasaigarria, alaia, poetikoa, engaiatua, malenkoniatsua, beldurgarria, nostalgikoa...
EZKORRAK: hisgarria, malenkoniatsua, oldarkorra, desatsegina, beldurgarria, irrigarria, beldurgarria, entzungaitza, nahasia, traketsa, nostalgikoa, etsigarria, itsusia, zozoa, interesik gabekoa, aspergarria, luzeegia, urria, motela, gatzila / gatzgabea, ulergaitza, teknikoegia, errepikakorra, gaizki eraikia, amateurismoa, okaztagarria, ohiko gaia, sorpresarik gabekoa, laua...

I
NSPIRAZIOA BILATZEKO:
https://www.entzun.eus/kritikak
https://www.badok.eus/berritan/
https://www.badok.eus/euskal-musikak/rapa

